

SZEGED

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 900 kor. Negyedévre 225 kor.
Fél évre 450 Egy hóra 75 . . .

Megjelenik naponként délután.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Kölcsey-utca 6. * Telefon 13-33.

Bethlen miniszterelnök politikai körútja.

Zászlóbontás Vásárhelyen, agitációs beszéd Szegeden.

SZEGED, március 27.
(Saját tudósítónktól.)

Gróf Bethlen István miniszterelnök hódmezővárhelyi zászlóbontását feszült érdeklődéssel várta az egész ország közönsége. Ez az érdeklődés nagyon érthető és megokolt volt.

A nemzetgyűlési választások előtt ugyanis tulajdonképpen nem is lehet akár kormánypárti, akár ellenzéki elhatározásra jutni mindaddig, amíg a kormányelnök kormányzasi és törvényhozási programját az ország választóközönsége előtt föl nem tárja.

Hódmezővásárhelyen március 26-án végre megtörtént a programnak ez a föltárása.

Alaposan áttanulmányozva a miniszterelnök beszédét, elsősorban azt a benyomást teszi, hogy akik személyi bizalommal vannak eltelve a kormányelnök iránt, azoknak ezt a bizalmát a beszéd nem gyöngíti. Akik azokban tárgyi okokkal való meggyőződéshez kötik politikai bizalmukat, azoknak meggyőzésére a miniszterelnöki beszéd nem mutatkozik elég erősnek.

A beszéd két részének abból az arányából, hogy több mint háromnegyed részét a volt nemzetgyűlési képviselőnek beszámolója foglalja le az egész beszédnek s alig egynegyed része esik a program kifejtésére, úgy látszik, mintha a miniszterelnök ur mégsem tulságos jelentőséget tulajdonítana programjának. Természetesen természetesen következik ebből, hogy zászlóbontó beszédnek nem lehet lelkesítő, meggyőző, magával ragadó hatása.

A megszünt nemzetgyűlés munkájának földicsérése az időközi incidenseknek, ellenzéki akadékoskodásoknak, a trianoni békeszerződés romboló hatásainak s más hasonló jóknak fölhánytorgatása olyan sokszor foglalkoztatta már a nemzet megfigyelő képességét, hogy azokkal igazán nem érhetett el különösebb hatást a miniszterelnök ur.

A jövőbe pillantás programpontjait általánosságban megjelölt pénzügyi és közgazdasági helyzet javítása, új kulturális kérdések megoldása, új demokratikus alapú közigazgatás, alkotmányunkban a jogfolytonosság helyreállítása, — a törvényhozási megoldás módjainak szabatos meghatározása nélkül olyan közhelyek, amelyeket minden képviselőjelölt, sőt kávéházi kortes raktáron tart nomenklaturájában.

A rezignációnak ez a bus akkordja pedig, melyet a bevételeinket meghaladó kiadásaink s a hivatalnoki karlétszámának kényszerű lecsökkentése sajtolt ki a miniszterelnök ur lelkéből, aligha talál kiengesztelő és fölemelő fedezetet abban a szintén közismert jámbor óhajtsába, hogy hozzá kell végre fogunk a többtermeléshez.

Ezeknek az elmondásához nem

okvetlenül szükséges, hogy jelenősegtüket a szónok miniszterelnöki állása adja meg.

A miniszterelnök ur azonban tudatosan mond és cselekszik mindent; s ha vásárhelyi beszédét elemezőnek tartja ahhoz, hogy azzal kormánypárti többségét megermentse, mély bölcsességről tett tanubizonyosságot, amikor egyebet is, mást is nem mondott.

Hangjának komolysága, a szélsőségek kerülése, a társadalmi béke szükségességének hangsúlyozott kiemelése megnyugtatólag hat a politikai szenvedelmekre s ha Csonka-magyarországon 1920. febr. 16-ika óta, amikor a volt nemzetgyűlés összeült, csakugyan nem történtek egyéb megrovásra méltó események, mint a melyeket a miniszterelnök ur vásárhelyi beszédében fölszínre hozott, akkor nem lesz igaza az ellenzéknek, ha azt mondja, hogy a miniszterelnök ur éppen azt hallgatta el, ami miatt vele szemben olyan ellenzékre van szükség, amely mielőbb helyet terem a valódi liberális és demokratikus kormányzati hatalomnak s törvényhozói szellemnek.

A vásárhelyi zászlóbontás

Gróf Bethlen István miniszterelnök és nagyszámú kísérete vasárnap reggel kilenc órakor érkeztek meg Vásárhelyre. A pályaudvaron történt üdvözlések után a politikusok a Kossuth-térre mentek, hol háromnegyed 10 órakor nyitotta meg a népgyűlést Lázár Dezső vásárhelyi gazdasági egyesület elnöke.

Lázár felkérésére emelkedett felszólalásra gróf Bethlen miniszterelnök. Beszédének első része tulajdonképpen beszámoló volt a nemzetgyűlés és az elnöklete alatt lévő kormány munkájáról. Megállapította a miniszterelnök, hogy úgy a nemzetgyűlés, mint a kormány hasznos tevékenységet fejtettek ki, bár ennek a munkának az utjában sok akadály állott. Foglalkozott a miniszterelnök beszédének beszámoló részében a király puccsokkal is és kijelentette, hogy a kormányban a királykérdésben elfoglalt erélyes és eredményes állásfoglalásának köszönhető az ellenséges invázió elkerülése.

Miután a miniszterelnök képviselői beszámolójával végzett, áttért a jövő kormányprogram ismertetésére. A jogfolytonosság helyreállítása, az ország pénzügyi szanálása, a közigazgatás demokratikus alapokra való lefektetése, a többtermelés fokozása, a kereskedelem és ipar fejlesztése azok a kérdések, amelyeket a kormány feltétlenül megvalósítandóknak tart.

A miniszterelnök után nagyatyádi Szabó István lépett az emelvényre és rövid beszédben hangoztatta az egységes párt szükségességét.

A nagygyűlést diszbeid követte, amelyen a miniszterelnök, nagyatyádi Szabó és Gömbös Gyula mondtak pohárköszöntőt.

Délután a városháza közgyűlési termében diszkozgyűlés volt, amelyen a miniszterelnököt Vásárhely disz-

A miniszterelnök és kísérete Szegeden.

Tegnap este 7 óra 30 perckor pontosan befutott a miniszterelnök különvonata a Szeged-Rókus állomásra. Kíséretéből feljegyeztük nagyatyádi Szabó István, Mayer János, Eckhardt Tibor, Gömbös Gyula, Simonvi-Semadam Sándor, Karaffiáth Jenő, Petrichévich-Horváth Emil neveit és még sok ismert politikusét, akiket még felsorolhatnánk. Az állomáson dr. Bottka Sándor rendőrfőkapitány, az állomásfőnök és az üzlethező jelentkezett a miniszterelnöknél, majd a főispán üdvözölte gróf Bethlen Istvánt. A miniszterelnök ajkai erre szólásra nyitak, de nem szólt egy szót sem, csak megbiccentette a fejét és autóba szállt.

A Kass-szállóba hajtatnak, ahol Bethlen lakosztályába vonult, megborotválkozott, majd fogadta a Vitézi Szék, az Ébredők és a Zsidó hitközség küldöttségét, amelynek tagjai dr. Biedl Samu, Bokor Adolf és Wimmer Fülöp voltak.

A zsidó hitközség küldöttségének a kihallgatásáról lapunk más helyén adunk részletes tudósítást. Utána vacsorára mentek a politikusok Pálffy Dániel lakására, ahol több órát időztek.

Ma reggel hét órakor rendes hétköznapi arcát vette fel a város. A kétnapos ünnep után munkaruhába öltözött emberek siettek végig az utcákon a mindennapi kenyér után. Felrázták az alvó redőnyöket, mint minden hétfőn szokták, megindult az üzlet, a kocsiforgalom és a diáksereg hónaljuk alá szorított könyvekkel vonult az iskolák kapui felé. Semmi sem zavarta a hétköznapi megszokottságát, csak néhány autótűklés és a bérkocsiallomások állományának percenkinti változása jelezte, hogy készülődik valami. Félnyolckor Várhelyi József prelátnak kocsija robogott végig a korzón, amelynek hirdetőoszlopain félig megfűtött és leszaggatott plakátok hirdették:

Eljön Bárczy István az első körület képviselőjelöltje!

A város diszfogatai is megindultak a zsidóinternátus felé, ahol nyolc órakor a Keletmagyarországi Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Internátusát nyitották meg a miniszterelnök jelenlétében. Sebes Dénes ny. államtitkár üdvözlő szavai után dr. Szandtner Pál egyetemi tanár köszöntötte a miniszterelnököt, majd Incze Antal orvostanhallgató, a Szeffe elnöke és dr. Menyhárt Gáspár, az egyetem rektora üdvözölte gróf Bethlen Istvánt, aki hosszabb beszéd keretében megemlékezett a kultúra fontosságáról és a székely egyetemi ifjuság hivatásáról. A Himnusz eléneklése után a miniszter-

polgárává választották meg.

A diszkozgyűlés után a miniszterelnök a Gazdasági Egyesület székházában fogadta a különféle társadalmi egyesületek küldöttségeit és ezzel a vásárhelyi program be is fejeződött.

elnök megtekintette az internátus helyiségeit, majd az egyetemi hallgatók és hallgatónők tisztelő sorfalai között dr. Aigner Károly főispán lakására hajtatott kíséretével együtt. A főispánnál villásreggeli következett.

Nagygyűlés a Tisza-szálóban

Délelőtt fél 10 órakor vonultak fel a választópolgárok a Tisza-szálloda felé. Leginkább csoportosan haladtak, szinte szabályosan kettősrendben meneteltek, ami rossz benyomást keltett és egyáltalán nem vigasztaló jelenség az egységes párt szegedi térfoglalására. Így vonultak fel a vasutasok mintegy százan, a városi és állami tisztviselők.

A nagyterem egészen megtelt. A közönség hetvenöt százalékát tisztviselők képezték a másik huszonöt percentje pedig liberális polgárokból és szociáldemokratákból állott. A folyosókon, a közönség soraiban, valamint a szálloda előtt rendőrök vigyáztak a rendre.

Zajos taps fogadta gróf Bethlen Istvánt, aki kíséretével a szónoki emelvényre lépett. Dr. Kelemer Béla nyitotta meg a gyűlést. Majd átadta a szót a miniszterelnöknek, aki a következő beszédet mondta:

Bethlen a királykérdésről.

— Tisztelt polgártársaim! Megilletődéssel köszönöm üdvözlésüket. Engedjék meg, hogy röviden ismeressem az egységes párt programját. Sokan vannak ebben az országban, akik ma a királykérdés megoldását tartják a legfontosabbnak. Egyik ellenfelem is ezt a kérdést helyezi programjában az előtérbe. Szerintem a királykérdés eldőlt, azért, mert mi nemzeti királyságot akarunk és nem hiszem, hogy a magyarság más királysághoz hozzájárul. A régi monarchiát feltámaszthatatlannak tartjuk. A dunai konföderáció sem lenne más, mint a monarchiának egy újabb formája és mi nem kerünk újabb monarchiát semmiféle formában. Ha már önálló vámtértletté lettünk, ezt az önállóságunkat is mindenféleképpen meg kell tartanunk. Nem jelenti ez azt, hogy szomszédainkkal nem akarunk kereskedelmi szerződést. Eddig nem rajtunk múlt, hogy ez nem következett be, mert mi mindig tettünk erre ajánlatokat. A külföldi államokban elhangzott azok a kijelentések tehát, hogy Magyarország az, amely megakasztja Közép-európa gazdasági konszolidációját, nem felelnek meg a valóságnak.

Nem a királykérdés az, amely előtérben áll a politikai diszkusszióknak. Ne közjogi kérdésekkel foglalkozunk, hanem realpolitikát köves-